

Kirjastoverkkopalvelut

Melindan Kokemukset vaihtoon -tilaisuus ammattikorkeakoulukirjastoille

Aika ja Paikka: 22.8.2013 klo 9.30–12.30, Fabianian auditorio

Osallistujia: Paikan päällä 18 henkilöä, etäyhteydellä 56 henkilöä.

Tilaisuuden avaus ja ajankohtaisia asioita

Kristiina Hormia-Poutanen avasi tilaisuuden ja paikalla olevat projektissa työskentelevät esittäytyivät. Hormia-Poutanen kertoi lyhyesti ajankohtaisista asioista hankkeessa. Hän muistutti, ettei Melinda ole järjestelmäsidonainen. Tällä hetkellä toimitaan Alephissa, mutta uuden kirjastojärjestelmän (UKJ) on tarkoitus tulevaisuudessa korvata Aleph. Kuvailun ohjeistuksen hajanaisuus nousi esiin ammattikorkeakoulukirjastoille tehdyssä palautekyselyssä. Ongelma on ollut tiedossa jo pidempään ja ratkaisua etsitään. Tiedonhallinnan ohjausryhmä käsittelee asiaa syksyn aikana.

Hankkeen tilannekatsaus

Minna Olkinuora-Tauru kävi läpi hankkeen ajankohtaisia asioita ja kertasi, mitä hankkeessa on tapahtunut ja mitä on tulossa. Olkinuora-Tauru muistutti, että Melindaan liittyminen on projekti myös kirjastoille ja jokaiseen kirjastoon tarvitaan pääasiallinen vastuu- ja yhteyshenkilö. Syksyn liittymisajankohtiin on tullut muutoksia ja marraskuulla on ruuhkaa. Kirjastoja pyydettiin pohtimaan, voisiko joku aikaistaa liittymistään lokakuulle.

Palautekyselyissä saatu palaute oli valtaosaltaan melko hyvää, mutta kehitettävääkin löytyy. Kyselyn tuloksia työstetään vielä ja tutkitaan kehittämiskohteita. Tuotannossa olevien 12 amk-kirjaston osalta on tehty aineistokartoitus Melindassa (uudet ja pois jätetyt aineistot). Väliraportti lähetetään kommentoitavaksi ko. amk-kirjastoille ja julkaistaan myöhemmin Metiva-wikissä.

Osaamisen haasteet ja koulutustarjonta

Jaana Routakangas kertoi metatietovarantohankkeen Melindaan liittymishetkellä tarvittavasta osaamisesta ja syksyn koulutustarjonnasta. Syksyllä järjestetään viisi samansisältöistä Melinda-Aleph -koulutusta ammattikorkeakoulukirjastoille. Replikoinnin etäkoulutuksia järjestetään kaksi. Tarkemmat ilmoittautumisohjeet tiedotetaan myöhemmin.

Yhteinen metatietomme

Nina Hyvönen esitteli Melindaa koskevia sopimuksia. Palvelusopimukset ovat valmisteilla ja lähdössä kommentoitaviksi sektoreille.

Näkökulmia Melindan käyttöönottoon amk-sektorilla

Lahden ammattikorkeakoulun, Tampereen ammattikorkeakoulun ja Satakunnan ammattikorkeakoulun kirjastot kertoivat kokemuksiaan Melindaan liittymisestä.

Mikko Virtanen (LAMK) kertoi Melindaan liittymisen sujuneen nopeasti ja melko ongelmitta. Heiltä kaksi henkilöä osallistui Melinda-Aleph -koulutukseen ja sen jälkeen he opettivat muuta henkilökuntaa Alephin käyttöön. Oman tietokannan siivoukseen piti käyttää jonkin verran aikaa ja replikointisääntöjen viilauksessa oli työtä. Siirtyminen Melindaan on vähentänyt huomattavasti perusluetteloinnin tarvetta ja näin on saatu siirrettyä enemmän resursseja asiakaspalveluun. Toivomuksena esitettiin, että ohjeistusta selkiytettäisiin ja Melindassa toimimisen yhteisiä pelisääntöjä kirkastettaisiin. Melindassa häiritsee jonkin verran tuplien määrä ja erityisesti tietueissa olevat tupla-triplakentät

Jyväskylän ammattikorkeakoulusta kommentoitiin, että voisi olla hyvä idea vertailla esimerkiksi replikointisääntöjä. Sopivia alustoja voisivat olla esim. HAMK:n wiki tai AMKIT-wiki. Keskustelua heräsi myös perusluetteloinnin määrän vähenemisestä. Kirjastot eivät osanneet kertoa tarkkoja lukuja, mutta totesivat vähennyksen olleen huomattava. Kehityksen odotettiin myös jatkuvan, kun lisää ammattikorkeakoulukirjastoja liittyy Melindaan ja aineisto monipuolistuu. Minttu Hurme totesi, että syksyn loadeissa ei pitäisi enää syntyä yhtä

22.8.2013

Kirjastoverkkopalvelut

paljon tuplakenttiä kuin keväällä. Tietueiden yhdistämistä on kehitetty ja tehty pientä normalisointia, eli erot kirjainkoossa, välilyönneissä ja välimerkeissä eivät enää tee tuplakenttiä. Minna Olkinuora-Tauru kysyi, kuinka monta henkilöä LAMK:ssa osallistui projektiin. Virtasen mukaan kolme henkilöä osallistui enemmän ja lisäksi yhteyshenkilöltä meni jonkin verran työaika. Tietokannan siivoukseen osallistuivat kaikki, joilta liikenä aikaa.

Anneli Renfors (TAMK) esitteli Tampereen ammattikorkeakoulun tietä Melindaan. Heilläkin oli aloitettu oman tietokannan siivoamisesta, jota tuntuu aina vain riittävän. Itse siirtymä sujui hyvin. Työn alkaessa kaikenlaista ihmeteltävää ilmaantui, mutta vastauksia saatiin Kansalliskirjastosta mukavasti. Poistojen tekeminen on yksi asia, jossa on ilmennyt hankaluutta, sillä vain muutamilla on Aleph-tunnukset. Yhteiset käytännöt ja/tai niiden puute välillä mietityttää: mitä pitää ja mitä saa korjata Melindassa?

Keskustelussa käsiteltiin mm. Melindasta pois jätettyjä aineistoja ja toteutustapaa. Kysymys tuli mm. aineistoista, joka on poistettu ja lähetetään Varastokirjastoon. Haluttiin tietää, voiko näiden aineistojen tietueet ladata Melindaan Varastokirjaston (ja muiden) käytettäväksi ilman, että kirjaston tietokantatunnus tulee tietueisiin. Minttu Hurme kertoi tämän olevan mahdollista. TAMK:ssa Aleph-tunnuksia oli annettu vain muutamille ja tästä heräsi kysymys miksi. Ratkaisu johtui siitä, että hankinta ja luettelointi on keskitetty, eikä siksi ollut mielekästä opettaa Alephin käyttöä kaikille.

Jussi Kärki (SAMK) oli esityksessään samoilla linjoilla kuin muutkin: valmistautuminen siirtymään oli aloitettu oman tietokannan siivouksella. SAMK:n aineistojen siirtämisessä Melindaan tuli mutkia matkaan ja lataaminen jouduttiin tekemään uudelleen. Tästä aiheutui parin viikon viive aikatauluun. Siirtymä on tuonut muutoksen luetteloitustyöhön: ennen lähes kaikki luettelivat, mutta nyt työ on keskitetty ja harvempi luetteloi. Replikoinnin suunnitteluun saatiin mallia LAMKista ja kokemuksen karttuessa on tehty lisäsäätöjä.

Melindan käyttöönotto ja valmistautuminen

Henri Mäkilä kertoi Melindaan liittymisen vaiheista ja aikataulutuksesta sekä valmisteluista, joita tehdään Kansalliskirjastossa. Käsiteltiin mahdollisia ongelmia, joita voi tulla vastaan ja miten niistä selvittää. Keväällä kohdatuista ongelmatilanteista on opittu ja osataan varautua syksyllä paremmin. Myös varmistuksia prosesseihin on tehty.

Tarja Mäkinen täydensi Mäkilän puheenvuoroa sisältönäkökulmalla ja kertasi liittymisen valmistelun perusasioita. Mäkinen oli koonnut muutamia erityisen hyödyllisiä linkkejä ohjeistuksiin ja työkaluihin. Kirjastoja kannustettiin myös vertaistuen hyödyntämiseen ja keskinäiseen kommunikointiin.

Lopuksi Minttu Hurme kertoi osakohteiden tekemisestä Alephissa ja osakohteiden käsittelystä replikoinnissa, loadeissa ja Melindan OPACissa.